

Sygn. akt VU 1427/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2015 r. w Kaliszu

odwołania B. G. /G./

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 9 października 2014 r. Nr (...)

w sprawie B. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 października 2014 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił B. G. przyznania wcześniejszej emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu wykonywania pracy w szczególnych warunkach w okresie od 1 lipca 1972r. do 30 listopada 1993r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) ponieważ pracodawca nie określił stanowiska pracy ściśle według wykazu, działu, pozycji i punktu zgodnie z przepisem resortowymi, na które powoływał się w wystawionym w dniu 31 marca 1995r. świadectwie pracy. Odwołujący został zatrudniony na stanowisku elektromonter, natomiast stanowisko pracy wskazane w zarządzeniu Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r., w wykazie A dziale II, pkt 5 to elektromonter instalacji elektrycznych przemysłowych. Organ rentowy nie uznał także okresu od 24 kwietnia 1995r. do 31 grudnia 2005r. jako wykonywanego w warunkach szczególnych w (...) s. z o.o. ponieważ następcą prawny firmy (...) nie podał na świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach przepisu rozporządzenia odpowiedniego resortu.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu za pośrednictwem swojego pełnomocnika B. G. zaskarżając ją w całości, domagając się jej zmiany bądź ewentualnie uchylenia i przekazania sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z powołaniem się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołujący B. G. urodził się w dniu (...) z zawodu jest elektromonterem. */bezsporne/*

W okresie od 1 lipca 1972r. do 31 marca 1995r. B. G. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) z/s w O. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromontera.

Dowód: świadectwa pracy (...) – akta rentowe nr (...).

W (...) odwołujący większość prac wykonywał na wydziale mechanicznym. B. G. zajmował się rozbieraniem maszyn, czyszczeniem, myciem. Urządzenia takie były wyłączone z produkcji. Odwołujący zajmował się instalacją urządzeń służących do produkcji betonów. Serwisował wózki z napędem elektrycznym służące do transportu zakładowego. Takie prace B. G. wykonywał codziennie. Ponadto remontował agregaty, demontował silniki, przewijał silniki elektryczne, zajmował się pustaczarkami. Na dziale mechanicznym głównie naprawiano sprzęt. Wylewanie betonów odbywało się na innym dziale. Czasami zdarzało się odwołującemu obsługiwać rozdzielnie oraz wykonywać naprawy elektrycznych elementów suwnic gdy uległy awarii. B. G. otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

Dowód: zeznania świadka R. D., M. L.. Odwołującego B. G. z dnia 27 marca 2015r. – zapis na elektronicznym nośniku, płyta CD – k. 18.

Następnie w okresie od 24 kwietnia 1995r. do 31 stycznia 2013r. odwołujący pracował w (...) Sp. z o.o. z/s w G. w pełnym wymiarze czasu pracy w tym: w okresie od 24 kwietnia 1995r. do 28 lutego 2007r. jako elektromonter natomiast w okresie od 1 marca 2007r. do 31 stycznia 2013r. jako elektryk. Od 5 lutego 2013r. został zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w O. jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku. Dnia 1 września 2013r. wypłata zasiłku została wstrzymana. Decyzją ZUS O/O. z dnia 4 października 2013r. odwołującemu przyznano świadczenie przedemerytalne, którego wypłata na skutek podjęcia przez B. G. pracy została zawieszona począwszy od listopada 2014r.

Dowód: świadectwo pracy (...) Polska Sp. z o.o, zaświadczenie PUP O., decyzja ZUS O/O. – akta rentowe j/w.

Odwołujący udowodnił łącznie 26 lat 4 miesiące oraz 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych. */bezsporne/*

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków R. D., M. L., zeznania odwołującego, a także wskazane wyżej dokumenty.

Zeznania świadków, którzy pracowali wraz z odwołującym w (...) oraz odwołującego Sąd uznał za wiarygodnie albowiem są one spójne, zgodne ze zgromadzonym materiałem dowodowym, a świadkowie przekonująco i wyczerpująco wyjaśnili charakter pracy jaką wykonywał odwołujący. W toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności podważające wiarygodność składanych przez nich zeznań.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zmianami) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy tj. 1 stycznia 1999 roku osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymaganych w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący w przypadku kobiet 20 lat, a mężczyzn 25 lat.

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, albo złożenia wniosku o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionym w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w niższym wieku emerytalnym niż określona z art. 27 ust. 2 i 3. Stosownie do treści art. 32 ust. 2 przytoczonej ustawy, dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości, lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Szczegółowe warunki uzyskania dochodzonego świadczenia reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43, ze zmianami). Zgodnie z treścią § 1 ust. 1 tego rozporządzenia stosuje się je do pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienionych w jego § 4 – 15, oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia). Okresy pracy w powyższych okolicznościach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia). Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Zaś w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. (patrz wyrok Sądu Najwyższego z 09.05.2011r. w sprawie III UK 174/10. -LEX 901652).

Przesłanką przyznania wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie jest formalne zakwalifikowanie pracy na podstawie nazewnictwa stanowisk pracy w danym zakładzie zawarte w świadectwie pracy czy aktach osobowych, ale faktyczne wykonywanie pracy w szczególnych warunkach. Przepisy resortowe stanowią pomoc przy interpretacji przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 1983r., ale nie są samodzielną podstawą kwalifikowania stanowisk pracy w szczególnych warunkach. Decydujące jest czy rodzaj wykonywanej pracy na danym stanowisku odpowiada pracy wymienionej w wykazach stanowiących załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego czy odwołujący legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych i szczególnym charakterze.

Analiza zebranego w toku postępowania materiału dowodowego, w tym dowodów z dokumentów oraz zeznań świadków i odwołującego wykazała, że w (...) odwołujący nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Ze świadectw pracy wystawionych B. G. przez (...) wynika, iż wykonywał on prace na stanowisku elektromontera. Natomiast świadectwo pracy sporządzone przez również przez ten zakład pracy z dnia 31 marca 1995r. stanowiące zarazem załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 16 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 10 grudnia 1983r. odwołuje się do stanowiska pracy określonego w wykazie A, dziale II, ust. 1 pkt 5 tj. elektromontera instalacji elektrycznych przemysłowych.

Sąd na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego uznał, iż odwołujący nie wykonywał prac związanych z wytwarzaniem i przesyłaniem energii elektrycznej i ciepłej, a nadto nie dokonywał montażu, remontu i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych co ma miejsce przy wykonywaniu prac związanych z przemysłem energetycznym, a zostało przywołane w świadectwie pracy stanowiącym załącznik do w/w zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. Taki charakter pracy wyklucza już sama specyfika zakładu pracy, w którym zatrudniony był odwołujący tj. w Przedsiębiorstwie (...). Sąd ustalił, iż B. G. w (...) zajmował się głównie serwisem urządzeń, maszyn, które podczas napraw były wyłączone z działania. Co więcej odwołujący obsługiwał także wózki widłowe, załadowywał je, a świadkowie zeznali, że takie czynności odwołujący podejmował codziennie. Zdarzało się B. G. obsługiwać rozdzielnię jednak, aby zaliczyć prace do tych podejmowanych w szczególnych warunkach należałoby wykazać, że była ona wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy co z przypadku odwołującego nie miało miejsca. Także wypłata przez pracodawcę tzw. „dodatku za pracę w warunkach szczególnych” nie może bezsprzecznie przesądzać o charakterze pracy. O jej kwalifikacji stanowi przede wszystkim rodzaj obowiązków, które pracownik faktycznie wykonuje. Materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy wskazuje, iż przez większość czasu odwołujący trudnił się serwisem, naprawą i konserwacją maszyn tj. sprzętu elektrycznego, a nie urządzeń energetycznych. Należy zważyć, że świadectwo pracy wystawione przez pracodawcę potwierdzające zatrudnienie w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie ma mocy wiążącej lecz jest jedynie dokumentem potwierdzającym wykonywanie danej pracy, ale o tym czy taki charakter ona rzeczywiście miała decyduje rodzaj faktycznie wykonywanych czynności. Pracy B. G. nie można także zakwalifikować jako pracy ujętej w dziale XIV pkt 25 wyżej powołanego rozporządzenia Rady Ministrów tj. jako bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prac budowlano-montażowych i budowlano-remontowych na oddziałach będących w ruchu, gdyż nie można przyjąć, iż przedmiotowy zakład pozostawał w ruchu.

Sąd zatem uznał, iż praca wykonywana w okresie od dnia 1 lipca 1972r do dnia 3 maja 1975r. oraz od dnia 5 maja 1977 do dnia 31 marca 1995r. w (...) nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W związku z powyższym bezzasadne stało się badanie charakteru pracy wykonywanej w (...) Sp. z o.o. gdyż odwołujący do dnia 1 stycznia 1999 r. powinien legitymować się 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, a w (...) Sp. z o.o. w warunkach szczególnych jak wynika, ze świadectwa pracy B. G. miał pracować w okresie od dnia 24 kwietnia 1995r. do dnia 31 grudnia 2005r. Nawet jeśli hipotetycznie przyjąć, iż praca ta spełniałaby przesłanki pozwalające na taką kwalifikację to okres ten nie byłby wystarczający do osiągnięcia przez odwołującego okresu wymaganego przepisami ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia uznać należy, że odwołujący nie wykazał ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, co uprawniałoby go do korzystania z prawa do wcześniejszej emerytury.

W tym stanie rzeczy odwołanie B. G., zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w sentencji wyroku.